

MEMORIU DE PREZENTARE

Conform Procedurii de evaluare a impactului asupra mediului pentru anumite proiecte publice și private

I. DENUMIREA PROIECTULUI:

„Exploatare aggregate minerale în cazuri de urgență din albia râului Gurghiu pe teritoriul comunei Solovăstru,judetul Mures“

II. TITULAR

Nume: Comuna Chiheru de Jos

Adresă:

Tel: / Fax 0265.716.112, email: chiheru@cjmures.ro, pagină de internet:

Numele persoanelor de contact: reprezentant legal - primar Eremia POP

III. DESCRIEREA CARACTERISTICILOR FIZICE ALE ÎNTRREGULUI PROIECT

a) REZUMATUL PROIECTULUI

Proiectul „Perimetru temporar exploatare aggregate minerale în cazuri de urgență din albia râului Gurghiu pe teritoriul comunei Solovăstru” are următoarele caracteristici:

- Proiectul are în vedere o lucrare temporară, cu o unitate de exploatare de tip simplu, formată din excavator cu şenile și încărcător frontal. Aggregatele minerale urmează să fie folosite de Comuna Chiheru de Jos pentru repararea în regim de urgență a drumurilor publice afectate de fenomenele meteorologice periculoase produse la nivelul U.A.T. Chiheru de Jos, cantitățile de agregate naturale fiind utilizate ca umplutură mai ales la refacerea străzilor afectate. În acest sens, comuna Chiheru

deține „Procesul verbal privind constatarea și evaluarea pagubelor produse în comuna Chiheru de Jos în intervalul 08.08-09.08.2022”.

- (2) Pe sectorul analizat, albia minoră a râului Gurghiu, affluent de stânga al râului Mureș, prezintă un curs meandrat, favorizând dezvoltarea acumulărilor aluvionare alcătuite din pietriș și nisip. În perimetru propus în această documentație, acumulările aluvionare sunt cantonate sub forma a două deponii, în albia râului Gurghiu - în zona localității Jabenița (extravilan), comuna Solovăstru, județul Mureș.
- În completarea aspectelor mai sus menționate la punctele (1) și (2), proiectul propus urmărește, concomitent, decolmatarea și recalibrarea albiei, pentru îmbunătățirea condițiilor de scurgere ale râului Gurghiu în secțiunea respectivă, precum și scoaterea de sub acțiunea corozivă a apei a ambelor maluri din zonă.
- Conform STAS 4273/1983, lucrările se încadrează în categoria V - construcții hidrotehnice de importanță redusă și în clasa IV de importanță. Din punct de vedere al art. 4.1. din STAS 4273/1983, amplasamentul obiectivului, după rolul funcțional al acestuia va fi unul secundar, a cărui distrugere parțială sau totală nu va avea repercusiuni asupra ansamblului amenajărilor hidrotehnice din zonă.
- Lucrările de exploatare ce se vor executa în albia râului Gurghiu nu influențează negativ regimul apelor de suprafață și subterane, deoarece acestea se vor executa numai în albia minoră, îmbunătățind astfel parametrii de scurgere ai apei râului prin decolmatarea și recalibrarea cursului de apă

b) JUSTIFICAREA NECESITĂȚII PROIECTULUI

- Necesitatea proiectului este dată de urgența reparării infrastructurii rutiere aparținând de comuna Chiheru de Jos, afectată în urma fenomenelor meteorologice periculoase produse pe raza U.A.T. Chiheru de Jos, în acest scop utilizându-se materialul extras în urma lucrărilor de decolmatare și recalibrare a albiei.
- Concomitent, prin excavarea materialului, se realizează aducerea la parametrii optimi de scurgere a apei, în albia naturală, diminuându-se astfel pericolul inundațiilor, și scăderea presiunii apei asupra malurilor, materialul rezultat din decolmatare fiind utilizat pentru repararea infrastructurii rutiere aparținând de Comuna Chiheru.
- Potrivit prevederilor Legii Apelor 107/1996, art 33 alin (4^a), UAT Chiheru de Jos are dreptul de a exploata agregate minerale, în cazuri de urgență, în limita cantității maxime de 2.000 mc anual, cu titlu gratuit, în vederea reabilitării bunurilor publice de pe raza UAT, în baza avizului și autorizației de gospodărire a apelor

c) VALOAREA INVESTIȚIEI

142 800,00 lei (valoarea include excavarea și transportul materialelor, costul documentațiilor, măsurătorilor și taxele aferente- aviz si autorizatie ape, documentatia proiectant pentru avize, masuratori cadastrale)

d) PERIOADA DE IMPLEMENTARE PROPUȘĂ

1 an (maxim)

e) PLANSE REPREZENTÂND LIMITELE AMPLASAMENTULUI (plan de situatie, plan de incadrare in zona de incadrare)

f) DESCRIEREA CARACTERISTICILOR FIZICE ALE ÎNTRREGULUI PROIECT

În cadrul procesului tehnologic de extracție se disting:

- **Accesul** la perimetru de exploatare se face de pe drum 154E ,iar apoi pe un drum comunal din localitatea Jabenița.
- **Exploatarea** se face cu ajutorul unui excavator pe șenile și a unui încărcător frontal.
- **Transportul din perimetru de exploatare la punctul de lucru** se face cu autobasculante.
- **Tehnologia de exploatare** este în fâșii longitudinale dinspre aval în amonte cu retragere spre mal. Pentru deponia de mal drept s-au stabilit plieri de siguranță cu lățime de 5, față de limita cu malul drept. Repartizarea exploatarii pe trimestre este prezentată în planul de situație și cantitățiile preconizate a fi exploataate în tabelul sintetic de exploatare.
- Prin lucrările de extragere a aluviunilor albia își măreșe în mod considerabil secțiunea, fiind posibilă tranzitarea debitelor de viitură fără efect distructiv asupra malurilor.

- Exploatarea nisipului și pietrișului se va executa până la maxim cota talvegului natural, fără a crea gropi sau praguri longitudinal sau transversal care ar împiedica curgerea naturală a apelor

Estimarea rezervelor și prezentarea graficului de realizare a lucrărilor

TABEL DE EXPLOATARE

Nr. crt.	Specificația	UM	An 2022-2023	Trim. IV	Trim. I	Trim. II	Trim III
1	Rezervă geologică	mc	8.059	584	3.106	1.379	2.990
2	Cantitate solicitată	mc	2.000	500	1500		
3	Pierderi de exploatare	mc	200	50	150		
4	Extras industrial	mc	1.800	450	1.350		
5	Total produse obținute	mc	1.800	450	1.350		

Perimetru de exploatare, adâncimi de extracție

Suprafața exploatabilă: 3.327m²

Grosime medie: 2,42 m

Volum resurse: 8.059 m³

- Trim. I reprezentând zona 1 (culoare rosie)

Suprafață:531 m²

Grosime medie:1,1 m

Volum resurse: 584m³

Adâncime maxima de extracție de la nivelul solului: 389,20 m

-Trim. II reprezentând zona 2 (culoare galben)

Suprafață:2.389 m²

Grosime medie:1,3 m

Volum resurse: 3.106m³

Adâncime maxima de extracție de la nivelul solului: 389,20 m

-Trim. III reprezentând zona 3 (culoare albastru)

Suprafață:766 m²

Grosime medie:1,8 m

Volum resurse: 1.379 m³

Adâncime maxima de extracție de la nivelul solului: 389,20 m

-Trim. IV reprezentând zona 2 (culoare maro)

Suprafață:1.359 m²

Grosime medie:2,2 m

Volum resurse: 2.990 m³

Adâncime maxima de extracție de la nivelul solului: 389,20 m

IV. DESCRIEREA LUCRĂRILOR DE DEMOLARE NECESARE

NU ESTE CAZUL - proiectul propus nu necesită lucrări de demolare.

V. DESCRIEREA AMPLASĂRII PROIECTULUI

Perimetru se găsește în spațiul extravilan al localității Jabeniță (Comuna Solovăstru). În perimetru supus discutiei, se delmitează două deponii de material sedimentar bolovăniș, pietriș și nisip cu suprafață totală de 5790 m² din care suprafață exploatabilă 3.327 m².

Vecinătățile amplasamentului:

N - Drum de exploatare agricola și tehnologică

S - Drum tehnologic în albia minora pentru acces

E - Raul Gurghiu

V - Raul Gurghiu

Coordonatele perimetrului propus

Nr. pct	X	Y
1	586734.710	484805.485
2	586737.841	484841.362
3	586711.714	484950.368
4	586746.129	484995.319
5	586704.314	485018.980
6	586685.209	484957.172
7	586691.053	484910.199
8	586727.688	484805.913

VI. DESCRIEREA TUTUROR EFECTELOR SEMNIFICATIVE POSIBILE ASUPRA MEDIULUI ALE PROIECTULUI, ÎN LIMITA INFORMAȚIILOR POSIBILE

A. Surse de poluanții și instalații pentru reținerea, evacuarea și dispersia poluanților în mediu

Potențialul impact este redus, temporar, pe perioada de execuție și funcționare.

1. Protecția calității apelor

- Din activitatea desfășurată pe amplasament nu rezultă și nu se evacuează substanțe periculoase, nu se depozitează, manevrează și/ sau transportă prin conducte substanțe periculoase și nu se desfășoară alte activități pe sol sau în subsol care pot conduce la evacuarea indirectă a substanțelor periculoase în apele subterane. Eventuale surse de poluare a apei pot fi surgerile de hidrocarburi de la utilajele aflate în activitate, tulburarea apei prin activitatea de extracție a agregatelor minerale și produsele fecaloide umane. Ca măsuri ce se impun pentru a evita producerea acestor fenomene sunt:
- alimentarea utilajelor cu combustibili și uleiuri se va face numai în zone special amenajate, în afara zonei de extracție
- balastiera va fi dotată cu un WC ecologic cu fosă septică care va fi golită periodic prin vidanjare la cea mai apropiată stație de epurare.

2. Protecția aerului

- Nu este cazul

3. Protecția împotriva zgomotului și vibrațiilor

- Nu este cazul.

4. Protecția împotriva radiațiilor

- Nu este cazul

5. Protecția solului și a subsolului

- Conform pct. 1

6. Protecția ecosistemelor terestre și acvatice

- Conform pct. 1

7. Protecția așezărilor umane și a altor obiective de interes public

- Având în vedere specificul investiției, dimensiunea redusă și condițiile de exploatare, obiectivele din zonă nu vor fi influențate de lucrările propuse.
- Având în vedere tipul de activitate și zona de desfășurare, nu se periclitează integritatea și sănătatea populației.

8. Prevenirea și gestionarea deșeurilor generate pe amplasament în timpul realizării proiectului/în timpul exploatarii:

- Conform pct 1

9. Gospodărirea substanțelor și preparatelor chimice periculoase

- Conform pct. 1

Conform deciziei nr.24490/ASN/33159/16.12.2022 Administrației Bazinale de Apă Mureş, în calitate de autoritate competentă pentru gospodărirea apelor, nu este necesară

elaborarea "Studiului de evaluare a impactului asupra corpurilor de apă (SEICA)".

Justificarea deciziei: nu aduce atingere corpurilor de apă de suprafață/ subterană.

B. Utilizarea resurselor naturale, în special a solului, a terenurilor, a apei și a biodiversității

Nu este cazul.

VII. DESCRIEREA ASPECTELOR DE MEDIU SUSCEPTIBILE A FI AFECTATE ÎN MOD SEMNIFICATIV DE PROIECT

Amplasarea perimetrului de exploatare fiind temporară, exploatarea agregatelor minerale preconizându-se a se face numai din zona de depunere până la cota nivelului talvegului, lucrările de extracție vor conduce la decolmatarea și recalibrarea albiei, diminuându-se presiunea ce se exercită asupra malurilor, îmbunătățind astfel, condițiile de scurgere ale râului Gurghiu pe secțiunea analizată. Prin procesul de extragere a agregatelor, se realizează recaibrarea albiei, ceea ce are ca efect mărirea secțiunii de scurgere. Prin aceste lucrări, albia și mărește în mod considerabil albia, fiind posibilă tranzitarea debitelor de viitoră fără efect distructiv asupra malurilor.

VIII. PREVEDERI PENTRU MONITORIZAREA MEDIULUI – DOTĂRI ȘI MĂSURI PENTRU CONTROLUL EMISIILOR DE POLUANȚI ÎN MEDIU

Nu este cazul.

IX. LEGĂTURA CU ALTE ACTE NORMATIVE ȘI/ SAU PLANURI/ PROGRAME/ STRATEGII/ DOCUMENTE DE PLANIFICARE

Nu este cazul

X. LUCRĂRI NECESARE ORGANIZĂRII DE ȘANTIER

În cadrul procesului tehnologic de extracție se disting lucrările de deschidere ale zăcământului pentru exploatare, lucrările pregăitoare pentru exploatare și exploatarea propriu-zisă a agregatelor minerale. .

- Evidența volumelor de balast extrase zilnic se va face prin înregistrarea numerică pe fișe tip a autobasculantelor pline și efectuarea cubajului aferent.

- Procesul de exploatare se va desfășura numai în timpul zilei, la lumină naturală, utilajele folosite la exploatare și transport sunt autonome, echipate cu motoare Diesel, fapt pentru care nu este necesară alimentarea cu energie electrică.
- Apa potabilă necesară uzului curent al angajaților balastierei va fi asigurată îmbuteliat. Nu este prevăzută utilizarea apei menajere.

XI. LUCRĂRI DE REFACERE A AMPLASAMENTULUI LA FINALIZAREA INVESTIȚIEI

Lucrările de întreținere a albiei și a malurilor se vor face cu utilajele din dotare, ori de câte ori vor fi necesare.

XII. ANEXE – PIESE DESENATE

XIII. PENTRU PROIECTELE CARE INTRĂ SUB INCIDENTĂ PREVEDERILOR ART.28 DIN ORDONANȚA DE URGENȚĂ A GUVERNULUI NR. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbaticice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare

- a) Amplasare perimetrlui de exploatare : zona delimitată de coordonatele perimetrlui se află în aria protejată Natura 2000:Mociar,cod ROSCI0320.

Nr. pct	X	Y
1	586734.710	484805.485
2	586737.841	484841.362
3	586711.714	484950.368
4	586746.129	484995.319
5	586704.314	485018.980
6	586685.209	484957.172
7	586691.053	484910.199
8	586727.688	484805.913

Descriere succintă: Proiectul are în vedere o lucrare temporară, cu o unitate de exploatare de tip simplu, formată din excavator cu şenile și încărcător frontal. Agregatele inerale urmează să fie folosite de Comuna Chiheru de Jos pentru repararea în regim de ență a drumurilor publice afectate de fenomenele meteorologice periculoase produse la

nivelul U.A.T. Chiheru de Jos, cantitățile de aggregate naturale fiind utilizate ca umplutură mai ales la refacerea străzilor afectate.

Accesul la amplasament se va realiza pe drumul județean DJ 154E, iar apoi pe drumul comunal local din satul Jabenita. Accesul la perimetru de exploatare se va realiza din drumul de exploatare existent pe malul drept al raului Gurghiu, prin intermediul unei rampe de acces provizoriu, care se va amenaja la malul drept, capatul aval al plajei, transportul realizându-se pe pilierul malului drept și prin intermediul unei rampe de acces provizoriu, care se va amenaja la malul drept, capatul amonte al insulei, respectându-se tehnologia de exploatare aplicată (din aval spre amonte și dinspre firul apei spre malul drept)

- b) numele și codul ariei naturale protejate de interes comunitar: Natura 2000 : Mociar, cod ROSCI0320.
- c) prezența și efectivele/suprafețele acoperite de specii și habitate de interes comunitar în zona proiectului

ROSCI0320 Mociar, are o suprafață de 4 017 ha, care cuprinde dealul Pădurea Mlaștinii și lunca râului Gurghiu, aval de Ibănești și până la vărsarea în râul

Mureș. Situl este localizat în bazinul hidrografic al râului Gurghiu, affluent de stânga al Mureșului. Pădurile dominante sunt cele de stejari, aici găsindu-se și rezervația naturală de stejari multiseculari Mociar.rrr

Datorită arborilor din specia **Quercus robur**, stejarii seculari au fost declarați rezervație naturală în anul 1932

Habitat propice pentru speciile saproxilice de coleoptere Lucanus cervus (rădașcă), Osmoderma eremita (Pustnicul), Morimus funereus (Croitorul cenușiu),

Cerambyx cerdo (Croitorul mare al stejarului).

Tipuri de habitate prezente în sit (și procentul de acoperire):

9130 – Păduri de fag de tip *Asperulo-Fagetum* (4%) (**Păduri dacice de fag, ambele fiind habitate de făgete neutrofile**)

9170 – Păduri de stejar cu carpen de tip *Galio-Carpinetum* (2%) (**prezență constantă a fagului, chiar în raport de codominanță cu gorunul și carpenul**)

91Y0 – Păduri dacice de stejar și carpen (15%) (**particularitate: prezență sporadică a fagului**)

91I0* – Vegetație de silvostepă eurosiberiană cu *Quercus* spp. (25%)

Specii de nevertebrate enumerate în anexa II a Directivei Habitare (92/43/CEE)

4050 *Isophya stysi* – Cosașul

1084 *Osmoderma eremita* – Pustnicul

Triturus cristatus – Triton cu creastă

Triturus vulgaris ampelensis – Triton comun transilvan

Isophya stysi este un cosaș de culoare verde se găsește în arbuști sau pajiști la marginea pădurii. Preferă poienile și pajiștile mezofile. Se întâlnește pe

ierburi înalte și pe tușișuri mici de coacăz și porumbar. Adulții pot fi găsiți începând cu sfârșitul lui iunie și până în septembrie.

Osmoderma eremita (Pustnicul sau gândacul sihastru) este un gandac mare de culoare neagră sau brună cu luciu metalic arămiu. Habitat: În rariștile sau

marginile pădurilor bătrâne de foioase unde trăiește în scorburile acestora. Spectrul trofic este foarte larg specia fiind găsită în scorburile a numeroase specii

de arbori (Salcie, plop, măr, păr, stejar, fag) dar preferă speciile de stejar și gorun.

Triturus cristatus – Triton cu creastă este cea mai mare specie de triton de pe teritoriul Europei dar și cea mai pericolată. Această specie predominant

acvatică are nevoie de bălți mari, cu vegetație submersă bogată pentru a-i oferi protecție. Stă în apă între lunile martie-iunie (unele exemplare rămân tot

timpul anului), apoi ieșe pe uscat, dar rămâne în apropiere și își desfășoară activitatea pe timp de noapte. Ziua stă ascuns sub pietre, în găuri din pământ,

sub frunze sau bușteni căzuți. Atunci când este deranjat, secreta o substanță albicioasă toxică, cu miros caracteristic. Tritonul cu creastă este o specie

predominant acvatică, preferând ape stagnante sau lin curgătoare, cu vegetație palustră și expunere parțială la soare. Poate fi întâlnit și în bazină artificiale

(locuri de adăpat, iazuri, piscine), rareori în șanțuri sau urme de cauciucuri acoperite cu apă. În perioada de viață terestră, preferă pajiștile umede sau

pădurile de foioase, putând parurge chiar câteva sute de metri de la habitatul acvatic până la cel terestru.

Triturus vulgaris ampelensis – Triton comun transilvan. Tritonul comun este cea mai mică specie de triton, având lungimea totală între 6 – 11 cm. Se

găsește frecvent în apele stagnante cu stufoaie, băltoacele sau șanțurile cu apă

d) se va preciza dacă proiectul propus nu are legătură directă cu sau nu este necesar pentru managementul conservării ariei naturale protejate de interes comunitar;

Nu este cazul.

- e) se va estima impactul potențial al proiectului asupra speciilor și habitatelor din aria naturală protejată de interes comunitar;

Impactul potențial este redus și temporar, pe perioada desfășurării lucrărilor. Se vor lua măsurile necesare evitării poluării factorilor abiotici și biotici, se va instrui personalul că activitatea rae loc într-o arie protejată

- f) alte informații prevăzute în legislația în vigoare.

XIV. PENTRU PROIECTELE CARE SE REALIZEAZĂ SAU AU LEGĂTURĂ CU APELE

1. LOCALIZAREA PROIECTULUI

- a) Bazinul hidrografic: Bazinul hidrografic Mureș
- b) Curs de apă, denumirea și codul cadastral: râul Gurghiu/ IV – 1.054.00.00.00.00
- c) Corp de apă, denumirea și codul acestuia, și dacă este puternic modificat:
 - corp de suprafață, GURGHIU, conf. Orsova - conf. Mures
 - RORW4.1.54_B2, HMWB
 - corp de apă subterană freatic Lunca și terasele Mureșului ROMU03

Perimetru de extracție respectă zona de protecție a malului drept al râului Gurghiu.

2. SUPRAFAȚA TOTALĂ A CORPULUI DE APĂ (HA) 2592 ha

3. STAREA GLOBALĂ, STAREA ECOLOGICĂ ȘI STAREA CHIMICĂ A CORPULUI DE APĂ

Potențial ecologic bun, stare chimică bună.

4. ATINGEREA STĂRII ÎNȚINTĂ A CORPULUI DE APĂ ȘI TERMENUL PROPUȘ PENTRU ATINGERE

Nedeteriorarea stării apei de suprafață.

5. STAREA HIDROMORFOLOGICĂ A CORPULUI DE APĂ

Pe sectorul analizat, albia minoră a râului Gurghiu, prezintă un curs meandrat, favorizând dezvoltarea acumulărilor aluvionare alcătuite din pietriș și nisip.

6. DATE HIDROLOGICE DE BAZĂ

Obiectivul investiției fiind exploatarea de agregate minerale, nu se pune problema determinării debitelor și a nivelurilor de apă pentru dimensionarea lucrărilor.

7. BIOLOGIE

8. HÂRȚI ALE HABITATELOR

9. STAREA FITOPLANCTONULUI

10. EXISTENȚA ALGELOR DĂUNĂTOARE

11. ZONE PROTEJATE IMPUSE DE LEGEA APELOR NR. 107/1996 CU MODIFICĂRILE LI COMPLETĂRILE ULTERIOARE, PE O RAZĂ DE 2 KM ÎN JURUL PROIECTULUI

Fiind zonă regularizată, conform anexei 2 la Legea Apelor nr. 107/1996 cu modificările și completările următoare, există o zonă de protecție de 3 metri în lungul cursului de apă.

- EVALUAREA/ PROGNOZA, IMPACTUL/ RISCUL PRODUS DE PROIECT ASUPRA URMĂTORILOR RECEPTORI:

- Hidromorfologia corpului de apă
- Biologia corpului de apă
- Calitatea apei
- Zone protejate pe sau în apropierea corpului de apă
- Speciile invazive și neinvazive, după caz

Conform deciziei nr.24490/ASN/33159/16.12.2022 a Administrației Bazinale de Apă Mureș, în calitate de autoritate competență pentru gospodărirea apelor, nu este necesară elaborarea "Studiului de evaluare a impactului asupra corpurilor de apă (SEICA)".

Justificarea deciziei: proiectul nu aduce atingere corpurilor de apă de suprafață/ subterană.

XV. Criteriile prevăzute în anexa nr. 3 la legea 292/2018 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului se iau în considerare, dacă este cazul, în momentul compilării informațiilor în conformitate cu punctele III-XIV.

Semnătura și stampila titularului

Comuna Chiheru de Jos,

Reprezentată prin:

Primar, Pop Eremia

